

naš zastopnik poročal o svojem dozdanjem delovanju v omenjeni korporaciji.

G. predsednik nas je navduševal, naj vsak tovariš neumorno deluje za učiteljski konvikt, vsako društvo pa postane pokrovitelj, kar pač ni pretežavno, ker se vsota 200 K lahko plača v obrokih v teku dveh let. Tudi naše društvo je sklenilo pristopiti kot pokrovitelj »Društva za zgradbo učit. konvikta«. Da bomo svoto 200 K hitreje nabrali, smo se med drugim domenili, da plača vsak član učit. društva, ki ne pride k zborovanju, 20 h za učit. konvikt. — Predpripravljač za prireditev koncerta v korist v učit. konviktu, tovariš g. Voglar, je po nasvetu raznih tovarišev, do katerih se je obrnil v tej zadevi, predlagal, naj se izvoli odsek za prireditev omenjenega koncerta. V ta odsek so bili voljeni sledeči tovariši, oziroma tovarišice: gg. Culek, Kvac, Voglar in Vrečar, potem ga. I. Wudler, gđc. Kordiš in gđc. Moos.

Upokojenje ravnatelja Lapajneteta je uprizorilo mnogo hrupa po časopisih. G. Lapajne se je mnogo trudil za povzdigo šolstva, njegovo ime stoji častno zapisano v šolski literaturi, sploh je bil vrl učitelj, dobro znan po vsem slovenskem ozemlju. Ni torej zaslužil, kar je doživel. A da si upa nadzornik, ki je celo profesor, v tako skrajno žaljivem, za izobraženega človeka nedostojnem tonu govoriti proti vrlemu, za šolstvo nad vse zaslužnemu možu, je neodpustljivo. Pri zborovanju navzoče učiteljsko se zgraža nad takim netaktnim, sirovim vedenjem nadzornikovim.*) Ta izjava se obenem tudi sporoči ravnatelju g. Lapajnetu.

Ker je še mnogo važnih reči rešiti pred okr. učiteljsko skupščino, se je določilo prihodnje zborovanje na 1. dan meseca junija.

Po zborovanju so šli nekateri tovariši, zlasti oni iz Savinske doline v Žalec, kjer je bil isti dan popoldne velik ljudski shod, drugi pa so se zbrali v prijetni »Skalni kleti«, kjer jim je ob petju narodnih pesmi in ob krepkih napitnicah kmalu potekel popoldan.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“. Leto XXVI. Štev. 5. — Avguštin Požegar nadaljuje svojo znamenito razpravo »Vplivi dušnih pretresov pri domači in javni odgoji.« — V. Pulko priobčuje učno sliko za višjo stopnjo »Rž«, ki jo je sestavil po Schmeilu. — Fr. Kocbek in M. J. Nerat objavljata nadaljevanje skupnega poročila »S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku leta 1904.« To nadaljevanje je še posebno zanimivo, ker govori o šolski higijeni. — V »Pedagoških utrinkih« govori tovariš Ivan Šega o šolah za povzdigo posameznih gospodarskih strok, v naslednjem odstavku pa piše o zborovanju pruske socialne demokracije. — »Književno poročilo« prinaša dr. Fr. Ilešiča oceno o IV. zvezku »Pedagoškega Letopisa« Slovenske Šolske Matice. — Tudi ta »Popotnikov« sešitek zaključuje bogato založen »Razgled« (»Pedagoški paberki« in »Kronika«). Nekaj tu objavljenih vesti je že priobčil naš list. — »Popotnika« tudi to pot priporočamo kar najtopleje!

Poezije Josipa Freunfelda-Radinskega izda tovariš Fran Cvetko, učitelj pri Sv. Andražu v Slov. Goricah (pri Ptuju). Pesmi izidejo v lični zunanji opremi že začetkom julija t. l. Knjiga bo obsegala okoli 150 strani in stala samo 1 K 50 h. — Opozorjamo svoje čitatelje že sedaj na Freunfeldove lepe poezije, ki sprejema nanje naročila in naročnino izdajatelj g. Cvetko.

Jungejev „Dorfteich“. Letos mine 20 let, odkar je objavil Friderik Junge svoj znani spis »Dorfteich«. Učiteljsko društvo v Ridu, kjer je Junge služboval kot učitelj, mu je poklonilo umetniško izdelano addresso in ga imenovalo za svojega častnega člana.

*) To so moške in umestne besede!

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. »Kmetska posojilnica ljubljanske okolice« na račun pokroviteljine 100 K; »Posojilnica v Radovljici« 40 K; g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuju, 10 K; g. Janez Klemenčič, c. kr. poštni blagajnik v Rudolfovem, 3 K; g. Vinko Hudovernik, gostilničar v Radovljici, 5 K; g. F. Roš, posestnik v Hrastniku, 5 K; g. Anton Cvenkel iz Št. Petra v Savinjski dolini, 5 K; Posojilnica za Stari trg, Lož in sosedstvo v Starem trgu 40 K.

Čekovni promet učiteljskega konvikta. (Letnina za 1905.) G. F. J. Tence, nadučitelj, gđc. Ida Posega, učiteljica in gđc. Valerija Košir, učiteljica pri Sv. Križu pri Trstu; g. Leopold Furlan, nadučitelj, gđc. Ida Vergna, učiteljica in gđc. Karla Gostiša, učiteljica v Št. Andrežu pri Gorici; g. Ivan Dremelj, učitelj na Polici; gosp. Janko Rudolf, nadučitelj v Št. Vidu pri Vipavi; gosp. Radoslav Knaflič, nadučitelj in gđc. Ivanka Schwarz, učiteljica na Gorici.

Kolekta poštne znamke za učiteljski konvikt. Iz Št. Viške gore v tolminskem okraju kolekta št. 1 (16 K 20 h). Ta kolekta se je odposlala šolskemu vodstvu na Bukovem.

Seja deželnega šolskega sveta za Kranjsko se je vršila 11. maja 1905. Imenovanje suplenta Vincencija Levičnika pravim učiteljem na komunalni spodnji realki v Idriji se je potrdilo. — Nadučiteljem so bili imenovani učitelji: Mihael Poklukar na ljudski šoli v Št. Jakobu ob Savi, Ivan Perko v Zagradcu na ljudski šoli v Suhorju. — Premeščeni so bili: Franc Mlakar iz Ribnice v Smartno pri Litiji, Matilda Gorjanec iz Koprivnika v Srednjo vas pri Kočevju. Stalno so upokojeni: Nadučitelj Matija Rant v Dobravi, učitelj Gustav Grossmann v Matenji in učiteljica Ana Praprotnik na Primskovem.

Učiteljske vesti z Goriškega. Stalno so nameščeni: nadučitelj v Ozeljanu Josip Urbančič za nadučitelja v Biljah, za učitelja-voditelja v Gabrijah pri Ajdovščini Josip Brice, za učitelja-voditelja v Vrtovinu Francišek Zorn; za Lokve Jadviga Štel in za Plave Anton Musič. Stalno so tudi nameščeni: Josip Drovenik v Renčah, Makso Kuntih v Solkanu, Angela Šusteršič v Rihenbergu, Rožica Bizjak v Dornbergu, Franja Krajnik v Kanalu, Zofija Vilhar v Mirnu, Katarina Bostjančič na Dolu, Ernesta Blažica v Grgarju, Ljudmila Eržen v Ozeljanu, Marija Kovačič v Ročinju. Iz II. plačilne vrste sta se premaknila v I. Francišek Vilhar in Ivan Zorn, iz III. plačilne vrste v II. pa Anton Krmac, Rudolf Vižintin in Josip Bitežnik.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Gorici so prebili izpit usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom gospod Anton Nerat iz Šoštanja, Štr.; s slovenskim učnim jezikom gospodične: Marija Blažič iz Kala, Stefanija Marinšek iz Opčin (nemščina kot predmet), Amalija Martelanc iz Proseka (nemščina in italijanščina kot predmet); Ema Tirlik iz Št. Jerneja na Kr. (nemščina kot predmet) Z nemškim učnim jezikom gspdc. Renata Kinsele iz Škofje Loke in Marija Ratzenbeck iz Trst.

Okrajna učiteljska skupščina za novomeški okraj bo letos dne 1. julija ob 9. uri dopoldne v dekliški šoli v Novem mestu.

Okrajna učiteljska skupščina za krški okraj bo letos dne 8. julija v Radečah.

Poročil se je učitelj-voditelj v Rodiku, gospod Anton Gregoretič, z gospico Marico Ropotčevo iz Rodika. Čestitamo!

Lep zgled. C. kr. okrajni šol. svet v Krškem je sklenil v svoji seji dne 15. t. m., da bo odslej dopisoval vsem šolskim in drugim oblastim izključno le v slovenskem jeziku. S tem umestnim sklepom je dala imenovana korporacija vsem drugim okrajnim šolskim svetom lep zgled, ki ga naj pa tudi posnemajo!

Ljubljansko učiteljsiše. Čudni glasovi se širijo po deželi o ljubljanskem učiteljsišču. Katehet Kržič, ki nikakor ne more pozabiti, da je imel svoje dni prvo besedo v nunskem samostanu, ima baje tudi tukaj odvažen glas. Nemara bi rad napravil iz tega važnega učnega zavoda nekako podružnico nunske privatne preparandije. Sedaj je dognal, da je dalo napraviti ravnateljstvo na hodnikih moškega in ženskega oddelka velike motne šipe, da ne morejo grešne oči kandidatov in kandidatinj gledati s tega kraja na oni kraj in z onega kraja semkaj. Dolgo vrsto let so trpeli brezvestni ravnatelji, da tuintam pogledalo kako mlado oko preko širokega dvorišča. To je bil seveda tudi vzrok, da so prihajali iz ljubljanskega učiteljsišča sami duševni slabiči, a Kržičeve motne šipe bodo sedaj razbistrile duhove in očistila srca, da pride tudi kranjskemu ljudskemu šolstvu slavna in velika doba. Čemu vsi dosedanji napor! Motne šipe, to so rešnice šolstva! Ali bi ne bilo mogoče, postaviti po sredi dvorišča visok, neprestopen zid, da bi še misli ne mogle preko njega? In ali bi prečastiti gospod katehet ne mogel izposlovati — saj je član deželne šolskega sveta! — da bi postavili v disciplinarni red določilo, da bi nosili vsak kandidat in vsaka kandidatinja povsod in vedno na očeh zaslonke, da bi ne greševali s pogledi in tako ne kopali grobu nesrečnemu kranjskemu šolstvu? Morda glede tega lahko kaj koristnega ukrene tudi prihodnja deželna učiteljska skupščina. Stvar je jako važna in dalekosežna pomena. To tudi zato, ker so motne šipe na hodnikih ljubljanskega učiteljsišča za izobrazbo učiteljskega naraščaja gotovo večje važnosti, nego knjižnica na istem učiteljsišču, ki je stara, silno stara in tako pomankljiva, da nima morda nikjer enake. Zato je gotovo jako koristno in hvalevredno, da izdaja ravnateljstvo denar za Kržičevo mračnjaštvo. Knjižnico naj še nadalje razjedajo molji!

XLI. redni občni zbor „Slovenske Matice“ se vrši v sredo, dne 7. rožnika 1905, ob šestih popoldne v veliki dvorani »Mestnega Doma«. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 1. rožnika lani do 31. velikega travna. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1904. (Računski sklepi in ostali računi so gg. društvenikom v pisarni na ogled in jim bodo pri občnem zboru samem tiskani na razpolaganje.) 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a) dr. pravil.) 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1905. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora. Po § 12. društvenih pravil iztopijo letos iz odbora gg.: Finžgar Frančišek, Grasseli Peter, dr. Lesar Jožef, dr. Murko Matija, Pajk Milan, dr. Stare Jožef, Svetec Luka, Tavčar Alojzij, † Vavru Ivan in Zupančič Anton. Razen njih bo občnemu zboru danes izvoliti mesto izstopivšega dr. Karela Glaserja še enega odbornika za dobo treh let. V odboru pa še ostanejo gospodje: Bartel Anton, dr. Detela Frančišek, Dimnik Jakob, dr. Gregorčič Anton, Hubad Frančišek, dr. Ilesič Frančišek, dr. Janežič Ivan, Koblar Ant., Kostanjevec Jožef, Levec Frančišek, Majciger Ivan, Novak Frančišek, dr. Opeka Mihael, Orožen Frančišek, Perušek Rajko, Pintar Luka, Pleteršnik Maks, dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, dr. Sket Jakob, Šušnik Ivan, Šubic Ivan, Šuklje Frančišek, dr. Tavčar Ivan, dr. Ušeničnik Aleš, Vilhar Ivan, Wiesthaler Frančišek, dr. Zbašnik Frančišek in Zupančič Vilibald. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zoget voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vštrevajo tudi zakonito podpisani volilni listki nenavzočih društvenikov. 7. Posamezni nasveti in predlogi. (Kdor želi v smislu § 4. lit. a) društvenih pravil staviti kak nasvet, ga mora po § 2. lit. a) opravičnega reda predložiti odboru in storiti to vsa do 31. vel. travna t. l., če hoče, da pride v občnem zboru na razgovor.)

Poučni izlet učiteljsišnikov iz Kopra. Četrtoletniki iz Kopra so napravili pod vodstvom prof. Spintreta poučni izlet na Kranjsko, in sicer so prepotovali vinorodno krško okolico. O važnosti takih in enakih izletov ni treba govoriti. Žal samo, da se učiteljsišča, ki vzgajajo slovensko učiteljstvo na Kranjskem, Štajerskem in Goriškem, ne potrudijo, da bi tudi svojim gojencem, oziroma gojenkam prirejala vsako leto take poučne izlete. Teorija o nazornem pouku je lepa, a še lepša

je praksa! To je vse kaj drugega kakor Kržičeve — motne šipe! —

Učitejstvo kranjskega okraja je imelo dne 11. tega meseca v Šmartnu pri Kranju hospitacijo. Nastopil je gosp. učitelj Fr. Rojina ter z učenci III. razreda pokazal svojo metodo pri pouku petja (Gozdič je že zelen). Zbralo se je 36 učiteljev in učiteljic iz domačega okraja in trije gostje, med temi en neučitelj. Zbrani smo pazno poslušali nastop, ki je bil za vse dokaj zanimiv. Po odhodu otrok je otvoril navzoči g. okr. šol. nadzornik F. Kalinger debato o nastopu, izpregovorivši sam nekoliko opazk. A razvila se ni nikaka debata, to pa največ zaradi tega, ker se ni hotel nihče podati v nevarnost, da bi bil pozneje zopet raztrgan v »Slovenca« ali »Laibacherici«^{*)}, kakor se je to primerilo nekemu kritiku povodom hospitacije v Kranju. — Nauke, ki nas zanje že zopet prosi nekdo v »Slovenca«, si prihranimo za sedaj. A z vsa resnostjo svarimo nekatere osebe, naj ne silijo toliko v ospredje in naj se ne drgnejo toliko ob nas; ker bo res nam samim žal, ako nas prisilijo do brezobzirnega nastopa. Zakaj bi ne mirovali? Ali se jim res godi že tako predobro, da hočejo imeti na vsak način prepir in sovraštvo? Časih smo zaničevali onega, ki se je skrival za žensko krilo, a le pomilovati moremo pa ono, ki se skriva za hlače kakega »Slovenčevega« dopisnika. Za marsikoga je že bilo v krilu varno zavetje — a hlače varujejo slabo, ker se preveč vidi ona, ki se zadaj skriva. Torej — bodite pametne!

IV. shod slovanskih časnikarjev v Opatiji se je vršil dne 14., 15. in 16. t. m. Navzočih je bilo okrog 120 časnikarjev. Shod je razpravljal največ o organizaciji časnikarstva.

Opozorjamo na v predzadnji številki »Uč. T.« objavljeni razpis učiteljske službe na deški šoli v Kamniku do dne 5. junija t. l. Ako bi ne bilo stalnih kompetentov, bi se službo oddalo tudi začasno. Vsak učitelj te šole ima v zimskem času opraviti tudi na obrtnonadaljevalni šoli, kjer si letno zasluži približno 300 K, spretni risarji tudi več.

Ljudsko štetje na Ruskem. Ruska vlada je naznanila ravnakar izid ljudskega štetja, ki se je izvršilo l. 1897. Našteli so 125,640.021 oseb. Na Ruskem je jako veliko narodnosti, največ je seveda Rusov, ki se zopet dele v Veliko-Ruse, Malo-Ruse in Belo-Ruse, skupaj 89,933.567. A poleg Rusov je še 38 drugih narodnosti, in sicer: Poljaki (7,931.307), judje (5,063.156), Kirgizi in Kajzlaki (4,084.139), Tatarji (3,737.627), Nemci (1,790.489), Baškiri, Litvini, Gruzijci in Mingrelci, Litavci, Armenci, Vlahi in Rumuni, Mordvinci, Esti, Sarti, Ctuvaši, Cecenci, Čerkesi, Usbeki, Kalmuki, Smadi, Tati, Votjaki, Čermisi, Finci in Korejci, Turkmanci, Kurdi, Sirjani in Germjaki, Jakuti, Turki, Grki, Bolgari, Kabgrdini in Abhazi, Kamiki in Nogajci, Tunguzi, Čehi in druge narodnosti. Tudi veroizpovedanja so različna. Pravoslavnih je 87,123.604, mohamedancev 13,906.972, katoličanov 11,506.809, poleg drugih veroizpovedanj.

Nepotrebni zemljevid. Francozi slovijo po splošnem nepoznanju zemljevida. V neki vasi francoskega okraja Aube je prosil nedavno učitelj župana za nakup zemljevida Evrope v šolske namene. Župan je prošnjo predložil v prvi občinski seji. Dolgo so o tem debatovali, končno pa je izjavil neki občinski svetovalec: Gospoda! Ne morem uvideti potrebe takega zemljevida. Kdo ve, ali bo sploh kateri naših otrok kdaj stopil na tla Evrope. — Ta pomislek se je zdel vsem upravičen, in šola ni dobila zemljevida.

Časopisje na Angleškem. V angleški državi izhaja dandanes 2461 časopisov in listov; Anglija sama ima 1881 časnikov, 436 v Londonu in 1445 v provincijah; Wales ima 111 časopisov, Škotsko 261, Irsko 191 in otoki 17. Od teh je dnevnikov 184 na Angleškem, 7 v Walesu, 18 na Škotskem, 11 na Irskem in 4 na otokih. Leta 1846. je bilo v celi angleški državi le 551 časopisov in listov, od katerih jih je 14 izhajalo vsak dan.

Višje dekliške šole na Pruskem. Kakor poroča uradna statistika, je na Pruskem 656 zasebnih in 213 javnih višjih dekliških šol. Država je l. 1903. izdala za 652 višjih dekliških šol 12,500.000 mark.

^{*)} Tej je posebno k srcu prirastel — „Slovenski Učitelj.“
Uredn.

Narodna šola lužičnih Srbov. Na Saksonskem poučujejo v ljudskih šolah po srbskih okrajih verouk v srbskem jeziku samo tam, kjer imajo tudi bogoslužje v srbskem jeziku, pri tem pa si morajo kateheti prizadevati, da razumejo učenci tudi nemški. Čitanje in pisanje učé takoj od začetka v srbskem in nemškem jeziku. Za srbski jezik saksonska vlada ničesar ne stori. V srednjih šolah ni nobenega stalnega učitelja za srbski jezik, vendar je v samem Budišinu nad sto srbskih dijakov. Na Pruskem se godi Srbom še boljše. Po srbskih vaseh imajo tam za učitelje same Nemce, ki s srbskimi učenci sirovo postopajo. Za vsako srbsko besedo tepejo učence v šoli, a vsaka pritožba je zaman. Nadzorniki priganjajo učiteljstvo k germanizaciji, in učitelji, ako so tudi Srbi, se boje posledic ter govore večinoma le nemško. Tudi starši priganjajo otroke, naj se učé nemški, da se jim v šoli ne posmejujejo ter jih ne kaznuje. Na Saksonskem imajo katoliški Srbi šolske knjige za verouk samo srbske, evangeljski Srbi srbsko-nemške, in sicer na eni strani srbski tekst, na drugi pa nemški. Zakon dovoljuje več, toda Srbi sami ne zahtevajo, da bi se izpolnjeval. Tako poroča »Školski odjek.«

Razgled po šolskem svetu.

— **Meščanska šola v Postojni.** Dne 15. t. m. je bilo v Postojni zborovanje glede ustanovitve deške meščanske šole. Postojnski okraj je dovolil za ustanovitev 30.000 kron. Meščanska šola bodo prizidali sedanji ljudski šoli, kar bo stalo približno 47.650 K. Dne 17. t. m. so se posvetovali o učnem načrtu, določili učni smoter, gradivo za posamezne predmete, število tedenskih učnih ur in število pismenih šolskih in domačih nalog. Izbrali so tudi naposled knjige, ki jih uvedejo v to prvo slovensko meščansko šolo.

— Vse te ukrepe pozdravljamo z največjim veseljem. Za vedno ostanejo v čast svetovnoznanj napredni Postojni!

— **Skender Fabković** †. Hrvaško učiteljstvo je zadel težak udarec: dne 6. t. m. je umrl v Zagrebu mnogozaslужni Skender Fabković, ki je vse svoje življenje posvetil službi naroda in svojega stanu. Fabković je začel delovati ravno tedaj, ko je razvil slavni Ivan Filipović zastavo učiteljske samozavesti. Fabković je bil Filipoviću ob vsem njegovem plemenitem in z bogatimi plodovi venčanem delovanju desna roka. Deloval je pri vseh inštitucijah, ki se danes z njimi ponaša hrvaško učiteljstvo. Bil je tudi urednik »Napredka«, ki ga je v najlepših časih otel propasti in ga bogatil z dragocenimi plodovi svoje bogate in plemenite duše! Njegov poglobljen izprevod je bil najlepši dokaz ljubezni in hvalečnosti, ki živi do blagega pokojnika v srcih zavednega hrvaškega učiteljstva. Ob odprtem grobu mu je govoril poslednje slovo vadniški učitelj g. J. Kirin, kličeč: »Neka ti bude lahka zemlja hrvatska, koju si toliko ljubio i za nju radio — a tvojemu imenu vječni spomen — vječna slava!« — Takisto kličemo tudi mi!

— **Šolsko nadzorstvo v Črni gori.** »Glas Crnogorca« je priobčil zakon o uredbi nadzorstva za ljudsko šolstvo v Črni gori. Po tem zakonu ustanove namesto sedanjega glavnega nadzorništva okrajna nadzorniška mesta. Nadzorniški posel je administrativen in instruktiven. Nadzorniki dobe na leto 2000 K potnine. Zakon ukazuje, da morajo nadzorniki najmanj trikrat na leto nadzorovati vsako šolo v svojem okraju. Nadzorniki se snidejo vsako leto meseca julija na razgovor in morajo najpozneje do 1. avgusta predložiti ministru prosvete predlog o razporedbi učiteljstva. Predlagajo nagrade in premeščanje discipliniranih učiteljev. Minister lahko odstavi nadzornika in ga pošlje v prejšnjo službo ali mu pa odkáže kako drugo plačo, ki mu gre po službenih letih. Nadzornikom pomagajo občinske in sodne oblasti ter okrožni upravniki.

— **Predavanja o higijeni.** Šolski zdravniki v kantonu st. galenskem v Švici so službeno pozvani, da prirede celo vrsto predavanj o higijeni, a učitelji in učiteljice so primorani, da hodijo poslušati ta predavanja. — Kdaj pride doba, da bodo začeli v Avstriji misliti na šolske zdravnike?

— **Nova šola družbe sv. Cirila in Metoda v Istri.** Dne 15. t. m. so otvorili društveno šolo v Sušnjevi. Tako

prvi dan se je vpisalo nad 60 otrok vzlic vsi nasprotni italijanski agitaciji. Ali je treba še kakega dokaza, da si tamošnje prebivalstvo želi hrvaške šole?! Sušnjevičani, ki so romunskega pokoljenja, vedo pač najbolje sami, da je vsa njihova bodočnost odvisna od trajnega sporazumljenja z brati Hrvati.

— **Nova hrvaška šola v Istri.** Dne 14. t. m. so v Vinkuranu blizu Pulja slovesno otvorili novo hrvaško ljudsko šolo, ki jo je zgradila »Družba sv. Cirila in Metoda za Istro.«

— **Nemški „Schulverein“** je izdal tekom 20 let v ponemčevalne svrhe 10 milijonov kron, od teh za Kranjsko 395.806 K, s Kranjskega je pa prejel 187.546 K 42 h. Ljubljanski Nemci so dali 154.126 K 93 h.

— **Hrvaško društvo za vzgojo otrok** je sklenilo, da bo posredovalo pri zamenjavi otrok v počitnicah. Mestne otroke bo društvo pošiljalo v počitnicah na kmete, starši v Zagrebu, ki se bodo v ta namen obrnili do društva, pa dobé za počitniško dobo v vzgojo otroke s kmetov.

— **Kaplan in dvorna noša.** V neki katoliški šoli v zapadni Prusiji je visela na steni slika nemške cesarice v dvorni noši. Kaplanu to ni bilo všeč, zato je poklical sobnega slikarja, ki je moral napraviti cesarici na prsi čipke. Sedaj je kaplan srečen in otroci rešeni.

— **Dva ljudska učitelja ministra.** V danskem ministru sedita dva ljudska učitelja. Eden teh se imenuje I. S. Christensen, ki je ministrski predsednik in obenem vojni minister in minister mornarice. Nekdaj je bil ljudski učitelj in orglavec, nato pa naučni minister. Rojen je bil dne 21. decembra 1856 kot kmetiški sin. Dopršil je ljudsko in srednjo šolo v Grundtargu, potem pa je bil dve leti v učiteljski šoli v Gedvedu. V začetku je bil učitelj v raznih krajih, končno pa 25 let učitelj in orglavec v vasi Stadinu. Nato je bil izvoljen v državni zkor, kjer si je pridobil tolik ugled, da je postal vodja leveice. Mnogo je delal kot predsednik finančnega odbora, a svet se je posebno čudil njegovemu delu kot državni revizor.

— **Beati possidentes!** Na Dunaju eksistuje »Ignaz Singersche Schulstiftung.« Letos je podelil kuratorij tega študentskega učiteljskega društva na Nižjem Avstrijskem šteje 2788 članov. Letošnjo glavno skupščino ima v Neukirchnu. Na programu sta tudi točki: »Novi šolski zakon« in »Kulturna naloga šole.«

— **Naučni tečajji v Jeni** bodo letos od 21. julija do 3. avgusta. Vsega skupaj bo sedem vrst tečajev, in sicer: I. prirodnoznanstveni tečajji za botaniko, popularno anatomijo, fiziologijo mozga, zoologijo, geologijo in fiziko; II. pedagoški tečajji za zgodovino vzgojeslovja, pedagogiko, didaktiko, homeopetiko, metodiko verouka in šolsko organizacijo; III. tečajji za psihologijo deteta in pedagoško patologijo; IV. tečajji za žensko izobrazbo; V. teološki, zgodovinski in filološki tečajji; VI. tečajji za umetnost; VII. tečajji za nemški, angleški in francoski jezik.

— **Ferialni vseučiliški kurzi** bodo letos tudi v Inostu, in sicer od 7. do 26. avgusta. Predavali bodo profesorji z raznih avstrijskih vseučilišč.

— **Šolski park** v velikem slogu prireja mestni šolski svet v Dol. Cetnem (okraj mladoboleslavski na Češkem) ob tamošnji šoli, ki je med najmodernejšimi češkimi šolami. Park, ki bo služil zdravju in nazornemu pouku, ureja tamošnje učiteljstvo, a pomaga mu šolska mladina.

— **Odbor za prirejanje koncertov za češko šolsko mladino** so ustanovili v Turnovem. Doslej so priredili dva koncerta: dne 14. in 21. t. m., in sicer so izvajali skladbe E. Nápravnika, P. Křížkovskega, Z. Fibicha, B. Smetane, J. Nešvere, A. Dvořáka in K. Bendla — torej pevske in orkestralne točke velikih in največjih čeških mojstrov. Ni treba poudarjati, kolikega pomena so take prireditve za vzgojo mladine, in ni mogoče dovolj obžalovati, da ni nikogar, ki bi poskrbel, da bi kaj enakega prirejali vsaj v Ljubljani. Po kmetih vzgaja učiteljstvo samo šolsko mladino s primernimi šolskimi veselnicami.

— **Seveda so koncerti v Turnovem za šolsko mladež brez vstopnine.**